

VALTIOSÄÄNTÖOIKEUS, PAKOLLISTEN AINEOPINTOJEN TENTTI 8.4.2014

Tenttiohjeet:

- Tentissä on 4 kysymystä.
- Tentti on lakikirjatentti.
- Kirjoita jokainen vastaus omalle paperilleen.
- Kirjoita oma nimesi ja opiskelijanumerosi kuhunkin vastauspaperiin.
- Laita vastauspapereihin marginaalit.
- Vastaustila on määritelty kunkin kysymyksen kohdalla erikseen. Vastaustilaan pitää mahduttaa vastaukset myös kysymyksen kaikkiin alakohtiin. VASTAUSTILAN YLITTÄVÄÄ OSAA EI LUETA!
- Mikäli jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin kysymyksen numerolla sekä nimelläsi ja opiskelijanumerollasi varustettu paperi ko. vastauksen tilalle.
- Mikäli luovutat, jätä tätä koskeva paperi, joka on varustettu nimelläsi, opiskelijanumerollasi ja luovun-merkinnällä.
- Kirjoita vastauksesi selkeällä käsialalla ja esitä asiat loogisessa järjestyksessä hyvin perustellen.
- Kysymyksen 1. voi korvata *korvaavalla rekisteröidyllä luentosarjalla tai korvaavalta luentosarjalta saaduilla pisteillä*. Merkitse korvaavuus kysymyksen 1. vastauspaperille.
- Mikäli olet saanut *hyvityspisteitä* (esimerkiksi ennen lukuvuotta 2008–2009 valtiosääntöoikeuden luennoilta saadut pisteet), kirjoita ne näkyviin 1. kysymykseen antamasi vastauksen perään.
- Tentti kestää 5 tuntia.
- Tenttitilaisuudessa toimitaan Helsingin yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön mukaisesti. Tenttiajan ylittäminen eli tenttivastauksen kirjoittaminen tentin päätyttyä tulkitaan kuulusteluvilpin yritykseksi. Kännykän hallussapito tentin aikana tulkitaan vilpin yritykseksi. Kännykän käyttäminen tentin aikana tenttisalissa tai lyhytaikaisen tenttisalista poistumisen aikana tulkitaan kuulusteluvilpiksi, ja tällöin kuulustelu keskeytetään.
- Tulokset 8.5.2014 oppiaineen ilmoitustaululla.
- Tenttiä koskevissa epäselvyyksissä yms., ota yhteys: Ilona Nieminen, ilona.nieminen@helsinki.fi, puh: 040 595 7329.

1. Euroopan ihmisoikeussopimuksen 1 artikla kuuluu seuraavasti:

"Korkeat sopimusosapuolet takaavat jokaiselle lainkäyttövaltaansa kuuluvalla tämän yleissopimuksen I osassa määritellyt oikeudet ja vapaudet."

a) Miten ilmaisua "jokainen" on tulkittava Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön valossa suhteessa:

- i) muihin kuin sopijavaltion omiin kansalaisiin;
- ii) muihin kuin luonnollisiin henkilöihin; ja
- iii) vastavuoroisuuden periaatteeseen kv. oikeudessa?

b) Miten ilmaisua "lainkäyttövalta" on tulkittava Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön valossa erityisesti siltä osin kuin kyse on valtion oman alueen ulkopuolisista väitetyistä teoista tai laiminlyönneistä?

(Vastaustilaa on enintään kaksi sivua, ts. puoli konseptiarkkia. Max. 10 p.)

2. Miten määräytyvät tasavallan presidentin ja valtioneuvoston väliset toimivaltasuhteet

- a) Euroopan unionin yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevissa kysymyksissä; ja
- b) Euroopan unionin perussopimusten muuttamista koskevissa kysymyksissä?

(Vastaustilaa on enintään kaksi sivua, ts. puoli konseptiarkkia. Max. 10 p.)

3. Ovatko alla esitetyt väittämät (a–e) oikein vai väärin? Millä perusteilla?

Alleviivaa paikkansa pitävä vastausvaihtoehto (esim. oikein/väärin), ja vain se, sekä anna perustelut valinnallesi kunkin väittämän alle erilliselle vastausalueelle.

Kussakin alakohdassa saa yhden pisteen valitsemalla paikkansa pitävän vastausvaihtoehdon. Lisäksi perusteluista voi saada yhden pisteen per alakohta. Mikäli perustelut on jätetty kokonaan antamatta, ei pelkästä oikein/väärin-valinnasta saa pistettä. Mikäli puolestaan oikein/väärin-vastausvaihtoehto on valittu väärin tai valintaa ei ole tehty, ei myöskään perusteluista voi saada pisteitä. Miinuspisteitä tehtävässä ei jaeta. (Max. 2 p./alakohta, yht. max. 10 p.)

Nimi: _____ **Opiskelijanro:** _____

a) Vaikka perustuslakivaliokunta olisi lain säätämisen yhteydessä katsonut, ettei laki ole perustuslain vastainen, voi tuomioistuin silti soveltamistilanteessa katsoa lain olevan ilmeisesti perustuslainvastainen PeL 106§:n mukaisesti.

Vastaus: oikein/väärin

---

b) Mikäli tuomioistuin on aiemmassa oikeuskäytännössään katsonut jonkin lain säännöksen olevan Suomen perustuslain vastainen, se voi tällä perusteella jättää käsillä olevassa uudessa tapauksessa ko. lain säännöksen soveltamatta huolimatta siitä, vaativatko asianosaiset tätä.

Vastaus: oikein/väärin

---

c) Valtioneuvosto voi päättää kuntien yhdistämisestä siitä huolimatta, että valtuusto on jossain yhdistettävistä kunnista vastustanut yhdistämistä, jos ehdotus kuntien yhdistämisestä on saanut kannatusta kansanäänestyksessä, joka on toimitettu kaikkien yhdistettävien kuntien äänioikeutettujen henkilöiden kesken.

Vastaus: oikein/väärin

---

d) Euroopan unionin direktiivit saatetaan Suomessa valtiosisäisesti voimaan PeL 95 §:n mukaisesti.

Vastaus: oikein/väärin

---

e) Perustuslakivaliokunnalla ei ole muodollis-oikeudellisia keinoja vaikuttaa itse siihen, mistä asioista se esittää PeL 74 §:n mukaisen kantansa.

Vastaus: oikein/väärin

---

4. Mitä tarkoitetaan seuraavilla Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tulkintaperiaatteilla ja – tavoilla? Miten ne ovat vaikuttaneet tulkintaan ja minkälaisissa tapauksissa tulevat erityisesti sovellettaviksi? Mainitse vastauksessasi Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tapauksia.

a) Tehokkuusperiaate (2 p.)

b) Autonomisen tulkinnan periaate ja jäsenvaltioiden yhteinen perintö (3 p.)

c) Dynaamis-evolutiivinen tulkintatapa ja oikeusvertaileva lähestymistapa (5 p.)

(Vastaustilaa on enintään kaksi sivua, ts. puoli konseptiarkkia. Max. 10 p.)

STATSFÖRFATTNINGSRÄTT, OBLIGATORISKA ÄMNESSTUDIETENTAMEN 8.4.2014

Tentamensinstruktioner:

- Tenten har 4 frågor.
- Tenten är en lagbokstent.
- Skriv varje svar på skilt papper.
- Skriv ditt namn och ditt studienummer på varje svarspapper.
- Dra marginal på svarspappren.
- Svarsutrymmet är definierat skiljt för varje fråga. Svarsutrymmet bör också innehålla svar på frågans alla underpunkter. DEN TEXT SOM ÖVERSKRIDER SVARSUTRYMMET LÄSES EJ!
- Om Du lämnar någon fråga obesvarad bör Du i stället för svaret lämna in ett papper med numret på frågan samt namn och studienummer.
- Om Du avstår lämna in ett papper med namn, studienummer och uppgift om att Du avstår.
- Skriv svaret med tydlig handstil, motivera svaret väl och framför det i logisk ordningsföljd.
- Frågan 1. kan ersättas med *en registrerad ersättande föreläsningsserie eller poäng från en ersättande föreläsningsserie*. Anteckna ersättningen på svarspappret för fråga 1.
- Ifall Du har erhållit *bonuspoäng* (till exempel från statsförfattningsrättsliga föreläsningar före läsåret 2008–2009), skriv dessa efter ditt svar på fråga 1.
- Tentamenstiden är 5 timmar.
- Under tentamenstillfället skall examens- och rättssäkerhetsinstruktionen för Helsingfors universitet iakttas. Överskridandet av tentamenstiden, dvs. skrivande av tentamenssvar efter att tenten tagit slut tolkas som försök till förhörsfusk. Innehav av mobiltelefon under tenten tolkas som fuskförsök. Användningen av mobiltelefon under tentamenstillfället i tentamenssalen eller under kort avlägsnande ur tentamenssalen tolkas som förhörsfusk och leder till avbrytande av förhöret.
- Resultaten 8.5.2014 på läroämnets anslagstavla
- Vid oklarheter e.l.dyl. beträffande tenten kontakta: Ilona Nieminen, ilona.nieminen@helsinki.fi, tel.: 040 595 7329.

Tentamensfrågor:

1. Europeiska rättskonventionens första artikel lyder:

”De höga fördragsslutande staterna skall garantera envar, som befinner sig under deras jurisdiktion, de fri- och rättigheter som anges i avdelning I i denna konvention.”

a) Hur skall uttrycket ”envar” tolkas i ljuset av europeiska människorättsdomstolens rättspraxis i förhållande till:

i) dom som är inte medborgare i konventionsstaten;

ii) dom som är inte fysiska personer; och

iii) ömsesidighetsprincipen i folkrätten?

b) Hur skall uttrycket ”jurisdiktion” tolkas i ljuset av europeiska människorättsdomstolens rättspraxis, särskilt till den del som gäller statens påstådda handlingar eller underlåtelse utanför dess eget territorium?

(Svarsutrymmet är begränsat till två sidor, dvs. ett halvt konceptark. Max. 10 p.)

2. Hur bestäms behörighetsförhållandet mellan presidenten och statsrådet

a) i frågor gällande Europeiska unionens gemensam utrikes- och säkerhetspolitik; och

b) i frågor gällande ändring av Europeiska unionens grundfördrag?

(Svarsutrymmet är begränsat till två sidor, dvs. ett halvt konceptark. Max. 10 p.)

3. Är de nedan framförda påståendena (a–e) rätt eller fel? På vilken grund?

Understrecka det rätta svarsalternativet (t.ex. rätt/fel), och bara det. Ge en motivering för ditt val i det se-parata svarsutrymme som finns under varje påstående.

Vid varje underpunkt får man ett poäng genom att välja det rätta svarsalternativet. Dessutom kan man få ett poäng för motiveringen till varje underpunkt. Om man inte ger en motivering överhuvudtaget, så får man inget poäng för rätt/fel-valet. Om rätt/fel-valet är för sin del felaktigt, eller om inget val har gjorts överhuvudtaget, så får man inte heller poäng för motiveringen därtill. Minuspoäng ges inte för uppgiften. (Max. 2 p./underpunkt, sammanlagt max. 10 p.)

Namn: _____ **Studienummer:** _____

a) Även om grundlaguskottet hade vid lagstiftningsfasen konstaterat att lagen inte strider mot grundlagen, kan domstolen ändå vid tillämpandet av lagen konstatera att lagen uppenbarligen strider mot grundlagen i enlighet med 106 § i Finlands grundlag.

Svar: rätt/fel

---

b) Om domstolen i tidigare rättspraxis har ansett att ett stadgande i en lag strider mot Finlands grundlag, kan den på basis av detta lämna ifrågavarande stadgandet obeaktat i ett under behandling varande nytt fall, trots att parterna inte skulle ha yrkat på detta.

Svar: rätt/fel

---

c) Statsrådet kan besluta om sammanslagning av kommuner trots att fullmäktige motsatt sig sammanslagningen vid någon av kommuner om kommunindelningsutredarens förslag om sammanslagning av kommunerna har fått majoritetens understöd in en folkomröstning som ordnats för alla röstberättigade i alla kommuner som skulle sammanslaga.

Svar: rätt/fel

---

d) Europeiska unionens direktiv sätts i kraft enligt 95 § i Finlands grundlag.

Svar: rätt/fel

---

e) Grundlagsutskottet har inte formellrättsliga medel att själv inverka på i vilka ärenden det framför sin ståndpunkt i enlighet med GL 74 §.

Svar: rätt/fel

---

4. Vad avses med följande tolkningsprinciper och sätt vid europeiska människorättsdomstolen? Hur har dessa inverkat på tolkning och i hurdana fall blir de speciellt tillämpliga? Nämna i ditt svar europeiska människorättsdomstolens rättsfall.

a) Effektivitetsprincip (2 p.)

b) Principen om autonom tolkning och medlemsstaternas ”gemensamma tradition” (3 p.)

c) Dynamiska-evolutiva tolkningssättet och rättsjämförande tolkningssätt (5 p.)

(Svarsutrymmet är begränsat till två sidor, dvs. ett halvt konceptark. Max. 10 p.)